

Torsdag, 22. febr. 1945.

 Mappe 45
 Eksp. A.
 Dato 22.2.45.
 A-15.184/45.
 Lnr. 6248
Borgerkrigsgeneralen er død.

NS hadde ingen mer fanatisk og mer hensynsløs og brutal mann enn Karl Alfred Marthinsen. Han gjorde karriere på grunn av sine egenskaper. Karrieren var rask.

Da krigen brøt ut var Marthinsen underoffiser, da han døde var han sjef for Hirten og sikkerhetspolitiet, og det var planlagt at han skulle overta Politidepartementet.

Marthinsen var ved sin død en av de viktigste menn i NS, og han var utvilsomt den farligste. Han vek ikke tilbake for noe når det gjaldt å verge det nazistiske regime og å knuse all motstand. Han var Norges Hitler. Marthinsen var mannen som skapte statspolitiet. - Quislings statspoliti. I næsten fire år var han dets leder, og utallige er de norske liv han har på sin samvittighet. Og han ikke bare drepte - selv eller ved å utlevere folk til Gestapo - han innførte turen i det norske statspoliti: "Jeg spør ikke etter midler eller metoder, jeg spør etter resultatet", sa han i en tale til sine politimenn. Under hans ledelse kom det norske statspoliti på høyde med Gestapo i kald brutalitet. Gestapos sjef i Norge var hans personlige venn.

Marthinsen ville i krigens siste og voldsamste fase ha vært farligere enn noen sinnet tidligere. Han var i ferd med å få all makt i NS, og ingen ville så kynisk som han kaste de væpnede NS-avdelinger inn i åpen krig mot sine landsmenn.

I dag står tyskerne og NS uten sin borgerkrigsgeneral i Norge. Hans død har skånet land og folk for store ulykker i den alvorlige tiden som ligger foran oss nå.

Quislingenes offensiv mot sabotasjen.

"Motet rinker og sinnet veks" sier et gammelt ordsprog. Vi har i disse dager fått bevis for dets aktualitet. Bensintanker og oljelager flyr i lufta. Bruer sprenges og jernbanelinjer rives opp. Tyskerbedrifter av ymse slag blir satt ut av drift. Angiverne møter sin skjebne i tur og orden. Vakt holdet skjerpes, lyskastere monteres, piggetrådsperringer oppsettes i øst og i vest. Men ingenting hjelper. Hjernefrontstyrkene forfølger ubønnhørlig sine planer. Quislingene skjælver og tyskerne raser.

Og så en dag er "tålmodigheten" slutt. Himmlers norske avleggjer Marthinsen faller på sine gjerninger, og herrefolket slår til. Og så skjer det samme her som i Tsjekkoslovakiet, i Frankrike, i Polen - og alle steder hvor den tyske jernhelen har trått. De finner ikke de skyldige, og så får de uskyldige blo. Noen familiefedre på vestkanten blir revet ut av hjemmet mens familien sit-

ter ved aftenbordet. I grålysningen er de skutt. Noen dusin fanger tas ut av cellene og stilles opp mot muren. Men det er ikke "gisselskyting", nei, et "synderregister" skrives opp, og de blir "domt" av forskjellige domstoler. Det er nemlig ikke så populært med gisselskyting lenger, etterrettelser av "das Reich" er okkupert.

Men vi vet så inderlig vel hva som er skjedd. Og vi vet også hvorfor det skjedd. Marthinsen var påskudt. Men årsaken var hjemmestyrkenes stadig mer vellykkede krig mot undertrykkerne. Quisling og Terboven ble kalt til "Führerhauptquartier" og fikk ordre om å sette en stopper for sabotasjen. Avisene begynte opptakten like før 1. februar. Den ene skrekkskildringen slo den andre i hjel. Den fæle hjemmefronten ble avslørt både her og der. Quisling innkalte forskjellige kjente menn på slottet og gjorde dem oppmerksom på at de var ansvarlige med sine liv dersom sabotasjen ikke ble stoppet. Dette skjedd vel å merke før Marthinsen ble likvidert.

Men quislingene og deres herrer tar feil hvis de tror at de kan stoppe hjemmestyrkene med den slags midler. Vi ler oss heller ikke provoserte. Vi vet at fienden gjerne så vi gikk til angrep for tidlig. Vi noterer det som er skjedd, og hver enkelt deltaker i myrderiene får sin konto oppskrevet. En dag skal vi gjøre opp regnskapet. Men vi skal bestemme den dag selv. Terroren skal ikke stoppe oss, like lite som den har stoppet de andre undertrykte folkene som nå er frie. Vi vet at veien framover er belagt med stadig stigende prøvelser og ofre. Men vi skal gå den veien, fordi det er den eneste som fører til friheten.

Nord-Norge.

Praktisk talt hele Finnmark fylke er befridd av norske styrker, og norsk styre er gjenreist i Porsangerområdet og i Karasjok og Kautokeino herredene. Forsyningslinjene til sivilbefolkningen er under utbygning. I Karasjok har tyskerne spart kirken, mens alt annet er brent svart. I Kautokeino har kirken delt skjebne med den øvrige bebyggelse. Fjellsamene har gjort et utmerket arbeid, idet de har reddet praktisk talt hele reinbestanden, ca. 40 000 rein. Dette bedrer matsituasjonen betydelig. - Det første norske fartøyet med mat og andre livsfornødenheter er nå kommet til Nord-Norge. Lasten besto av sukker, kjøtt, kaffe, tobakk, såpe, fiskeredskap, klær og sko, lastebiler, monteringsferdige trehus og bygningsmaterialer.

Nyhetsene fra London onsdag 21/8 kl. 18.30.
Flyen rop. Store styrker amerikanske bombe-
fly angrep i dag Nürnberg for annen dag på
rad. Over 1300 bombefly var med på angre-
pet idag og over 900 igår. Amerikanerne
nåtte ingen motstand fra jegerne igår, men
skjot ned 14 tyske treningsfly og 86 da-
endel fly på bakken. Begge tap var 16 bombe-
fly og 25 jegerne. 1300 britiske fly angrep
innatt forskjellig til i Tyskland. Flyved-
anlegg var bortsmådd og oljeraffinerier i
Reisholz og Ronheim syd for Düsseldorf.
Mosquitos angrep Berlin to ganger i natt,
21 fly gikk tapt. Tusen bombefly fra Italia
angrep igår oljeraffinerier i Wien-området.
Raketfly angrep fra lav høyde jernbane-
tunneler i Berchtesgaden.

Ostfronten. I en dagsorden fra Stalin heter
det at Ozerok på linjen mellom Danzig og
Stettin er erobret. I Nord-Polen har Rokos-
sovsky igår erobret over 50 steder til, bl.
a. Schlachta og Münsterwald. I Ost-Preus-
sen falt over 2000 tyskere igår under et
forsøk på å komme vestover fra Königsberg.
Der ble Grossen på vestsiden av Oder, 50
km. sør-øst for Frankfurt inntatt. Det er
ikke klart om det er Königsberg eller Sjukovs
styrker som har inntatt Grossen, men i et
hvort tilfelle styrker dette forbindelse
mellom de russiske armeer i betydelig grad.
Vest for denne byen nærker den røde hær
fra hit sto styrkene i Guben-området,
Babelberg og Christianstern er besatt. Ialt
er over 80 steder besatt i Brandenburg i
løpet av det siste døgn. I Syd-Slovakia har
russene hatt fremgang. 50 steder er inntatt
nord-vest for Lutanez. Lengre syd er flere
motangrep langs Donau nær bredd slått til-
bake.

Vestfronten. 3. amerikanske armé i Saar/
Moselle-avsnittet har under ledelse av ge-
neral Patton røkket fram 9 km. i siste døgn.
2400 fanger ble tatt. Tidligere meldinger
gir ut på at amerikanske styrker står 4 km.
fra Sarrebourg. I et hurtig fremstøt nord-
over har de nådd et punkt 5 km. fra det sted
hvor de to elver flyter sammen. Fra den ka-
nadiske 1. armés front meldes om voldsame
kamper sør for veien fra Goch til Calcar.
Allierte styrker har inntatt to landsbyer
til. Mellom 25 og 30.000 tyskere er satt
inn i kampene. Allierte styrker, særlig fra
Skottland og Wales har tatt 10.000 fanger
i løpet av siste to uker.

Belgia. 5 belgiske fjerredere er henrettet
i Antwerpen.

Italia. Styrker fra 5. armé i Njst-Italia
har gjort et virkelig sukkert angrep og tatt
Aoste Belvedere. Denne by ble først tatt i
november ifjor, men tapt noen dager senere.
Siden har tyskerne bygget sterke befest-
ninger der.

Hellas. Det ser ut til å trekke opp til re-
gjeringsskisse i Aten.

Finnland. I midten av neste måned skal det
holdes allmødelige valg i Finnland.

Det fjerneste Osten. På Iwojima rydder ame-
rikanerne framover mot den andre flyplas-
sen på øya. Den første er allerede inntatt
og tatt i bruk for de amerikanske flyvende
festninger. Kampene på Iwojima betegnes som
de voldsamste i hele Stillehavs-krigen. Ame-
rikaniske undervannsbåter senket over 25 fiend-
lige skip i en trafning i Stillehavet. Blant
disse var 1 hungerskip, 1 stor ombygget kryss-
er og 1 destroyer.
Russerne følger japanernes mange nedferd
med stor oppmerksomhet.

Marinesnytt.

Illoyal oppførsel. Det er en skandaløse
nasjonal plikt for hver enkelt av oss å hjel-
pe så langt vi kan, enhver som kommer i vans-
keligheter p.p.a. fast nasjonal holdning.
Dette gjelder ikke minst for sjefer og over-
ordnede. De fleste er på et rone med det an-
over de har i slike tilfelle, men det finnes
nesten rve unntak: direktør Gundersen i Osb
Sparebank har flere ganger øket vanskene for
funksjonærer som har vært i en slik situasjon
ved økonomiske sanksjoner mot dem. Gundersen
må ikke innbille seg at en slik oppførsel
blir tolerert fordi om han er ansatt i et
privat firma.

Det er tegn som tyder på at jakten på unge
gutter skal begynne igjen. For en uke siden
ble det arrestert en halv del unge gutter på
Ringens kano. Det berettes om lignende arres-
tasjoner på Vikarna a.

Quislingenes sjølstyr. Som man vil huske,
forsøkte Rødd å kviske seg på en palassrevolu-
sjon innen NS. Han hadde tysk bistand. Men
en fører er en fører, og den slags er farlig
Dysthe måtte ikke tre at det hjalp med tysk
bistand. Partistolen trådte sammen med
pomp og prukt. Dysthe ble dødt til livsvarig
fengsel. Og nå er Dysthe på frifot igjen.
Det hjelper hverken med fører eller part. In-
stol når anklagede har nektet tyske ventur.
Beretningene om frontkjempernes heltinger
blir stadig hyppigere. Forleden arresterte
statspolitiet en frontkjemper mistenkt for
nord på en Sarpborg-mann. De to skulle til
en hytte et stykke inn i Nordmarka, men Sarp-
borg-mannen ble skutt ved Voksenkollen. Fron-
tkjemperen forsøkte seg på en forklaring om
at andre skulle ha skutt på den, men siden
han er arrestert, kan vel ikke statspolitiet
ha trodd historien.

De tyske solfatters moral svikter. En mann a
byen vakkert forklædd hatt ved et det sto en
tysk badinggast over ham, fekket det revolver
og forlangte penger. Mannen visste ikke bedre
enn å finne sin lommebok, men det var ikke
nok. Resultatet var at mannen ble så skam-
slitt at han måtte på sykehus.

Fra Vriddal meldes det at uniformerte tyskere
truer til seg poteter. På anmodning nekter
de å lovitilere seg, så det dreier seg sann-
synligvis om helt ulovlige private transak-
sjoner.